

10. avgust: Ogenj v Alpah – več kulture in narave namesto prometa

V noči z 10. na 11. avgust bodo od Dunaja do Nice zagoreli številni kresovi v opozorilo in kot protest nevarnostim, ki so jim izpostavljene Alpe. Akcija, poimenovali so jo „Ogenj v Alpah“, se s tem kot nekakšno žareče znamenje zavzema za ohranjanje Alp kot enkratnega življenjskega, kulturnega in naravnega prostora. [Več na strani 1](#)

Olimpiada 2006 v Torinu: skrbi in zamude

Okoljske organizacije v Piemontu v Italiji so izrazile skupen protest proti zamudi, do katere je prišlo pri poteku del za olimpijske igre. Obstaja bojazen, da so vse te zakasnitve znak za to, da bi se lahko izvajalci „zatekli“ k posebnemu zakonu, katerega uveljavitev je uspela ministru za javna dela Lunardi. [Več na strani 3](#)

Zimski šport v Nemčiji: protesti proti uničevanju narav

Nemško smučarsko društvo namerava v nemškem kraju Rettenberg pod Grünthom zgraditi alpinistični vadbeni center za smučarske športne dejavnosti, ki jih izvajajo na regionalni ravni.

V nemškem Oberammergauu se civilna pobuda „Uprimo se umetnemu snegu na Kolbnu!“ bori proti napravam za umetno zasneževanje, ki naj bi jih uporabljali na tem smučišču na 1200 metrih nadmorske višine. [Več na strani 3](#)

10. avgust: Ogenj v Alpah – več kulture in narave namesto prometa

V noči z 10. na 11. avgust bodo od Dunaja do Nice zagoreli številni kresovi v opozorilo in kot protest nevarnostim, ki so jim izpostavljene Alpe. Akcija, poimenovali so jo „Ogenj v Alpah“, se s tem kot nekakšno žareče znamenje zavzema za ohranjanje Alp kot enkratnega življenjskega, kulturnega in naravnega prostora. Različne organizacije bodo prižgale več kot 60 kresov, vzporedno z dogodkom bodo potekale tudi številne prireditve, med drugim šest večjih prireditev z okvirnim programom. V italijanskem Bormiu bodo tako že 9. avgusta predstavili 2. poročilo o Alpah, odprli potujočo razstavo „Alpska karavana“ in priredili koncert. 10. avgusta bo nato na prelazu Bernina od popoldanskih ur naprej gorel kres, zvečer pa bo organiziran še jazz koncert. Celodnevno dogajanje bo dokumentiral režiser eksperimentalnih filmov Götz Rogge. Njegovo predstavitev si bo od srede avgusta mogoče ogledati na spletni strani <http://www.uncool.ch> (de/it/en). Programi na ostalih prireditvah bodo segali od provokantnih umetniških akcij prek branja filozofskih besedil vse do filmskih predstav in predvajanja „zvokov“ iz alpskega sveta.

Na letošnji prireditvi Ogenj v Alpah sodeluje okrog 50 organizacij, ki so pripravile svojo izjavo, v kateri zahtevajo omejitev tranzitnega prometa prek Alp, večjo udeležbo državljanov pri oblikovanju prometne politike, preusmeritev tovornega prometa na železnico oziroma na vodne poti ter opustitev načrtov za čezalpske tranzitne osi. Poleg tega se zavzemajo za varstvo kulture in narave, ekološko in socialno sprejemljiv turizem ter za pospeševanje možnosti za razvoj gospodarstva na lokalni ravni. Pregledni seznam o najavljenih prireditvah, manifest in druge informacije so objavljeni na spletnem naslovu <http://www.feuerindenalpen.org> (de/fr/it/en).

S kurjenjem kresov so na nevarnosti opozarjali že v srednjem veku.

Vsebina

10. avgust: Ogenj v Alpah – več kulture in narave namesto prometa..... [1](#)

Inventarizacija alpskih rek.. [2](#)

Alpska konvencija sedaj tudi na svetovnem spletu [2](#)

Projekt Alemagna ne bo uresničen..... [2](#)

Trilateralni krajinski park Slovenije, Avstrije in Madžarske bo kmalu postal realnost..... [2](#)

Izšel je svetovni atlas biotske raznovrstnosti..... [2](#)

Olimpiada 2006 v Torinu: skrbi in zamude [3](#)

Zimski šport v Nemčiji: protesti proti uničevanju narave [3](#)

EU podpira program za zaščito rjavega medveda v Sloveniji..... [3](#)

Lama in jak v Alpah [3](#)

O tem in onem..... [4](#)

Prireditve..... [4](#)

Inventarizacija alpskih rek

Univerza v Innsbrucku je v sodelovanju z WWF začela izvajati program z naslovom »Priority Riverine Landscapes of the Alpine Region«, katerega cilje je inventarizacija in raziskava vodnih virov v Alpah. Projekt je rezultat konference „Towards a biodiversity vision in the Alps“, ki je potekala v francoskem Gapu od 15. do 17. maja letos, pobudo zanj pa so dali WWF European Alpine Programme, CIPRA, Mreža zavarovanih območij v Alpah in Mednarodni odbor za raziskovanje Alp (ISCAR). Eno od spoznanj konference je bila namreč tudi ugotovitev, da je poznavanje vodnih sistemov na območju Alp pomanjkljivo.

Več informacij o projektu: Leopold Füreder, e-naslov: leopold.fuereder@uibk.ac.at, splošno v zborniku „Zadnje sonaravne alpske reke“ (Mala knjižna zbirka CIPRE, št. 11/92).

Alpska konvencija sedaj tudi na svetovnem spletu

Uradna domača stran Alpske konvencije je v štirih alpskih jezikih sedaj objavljena tudi na svetovnem spletu: tako se lahko sedaj neposredno seznanimo z razlago Alpske konvencije in njenimi pogodbenicami (objavljena je pregledna karta z geografsko razmejitvijo območja, na katerem velja Alpska konvencija), ter z organizacijsko strukturo Alpske konvencije. V poglavju „Struktura“ so predstavljeni različni organi konvencije. Obiskovalec spletnih strani se lahko seznani tudi z nalogami in funkcijami konference pogodbenic, stalnega sekretariata oziroma različnih delovnih skupin. Objavljen je tudi pregled protokolov in stanje pri podpisih posameznih protokolov. V arhivu si je mogoče ogledati zlasti uradne dokumente. Na voljo je tudi seznam spletnih povezav in poglavje o dogodkih, ki se navezujejo na Alpsko konvencijo. Registrirani uporabniki lahko obišejo tudi intranetne strani, kjer lahko med seboj razpravljajo v različnih forumih.



Projekt Alemagna ne bo uresničen

Zdi se, da je italijanska vlada dokončno izločila projekt gradnje avtoceste Alemagna s seznama javnih gradbenih del. prvotno je bilo namreč načrtovano, da bi nov odsek avtoceste povezal italijanski Belluno z avstrijsko mejo prek doline Cadore v smeri proti dolini Val Pusteria (Pustertal). Prav tako je vlada opustila predlog za izboljšavo tranzitne povezave med Milanom in Ulmom, sprejela pa je sklep o udeležbi pri gradnji baznega predora pod Brennerjem, ki naj bi ga izgradili do leta 2015. Helmuth Doroder, podpredsednik CIPRE, je izrazil zadovoljstvo zaradi nameravane opustitve gradnje Alemagne, vendar pa je poudaril, da tako „spremenjena“ politika vlade glede tega vprašanja ne izhaja iz prometne politike, ki bi spoštovala zahteve okolja, ampak je vzrok zanjo pomanjkanje denarja. Vir: Alto Adige, 06.08.2002 in 07.08.2002

Trilateralni krajinski park Slovenije, Avstrije in Madžarske bo kmalu postal realnost

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo bo predvidoma oktobra naslednje leto ustanovilo Krajinski park Goričko. Skupaj z avstrijskim parkom Raab in madžarskim parkom Szentgyörgyvölgy iz regije Őrség bo tako prvi trilateralni krajinski park v Evropi. Izvajalec projekta sta nemško in avstrijsko podjetje, ustanovljena pa je bila tudi mednarodna skupina strokovnjakov, ki je med prebivalci regije izvedla anketo, da bi lahko dosegli čim večjo pripravljenost ljudi za sprejem novega krajinskega parka. Pri pripravi na izvedbo projekta sodelujejo delovne skupine s kmetijskega, turističnega in kulturnega področja. Vir: STA, 16.07.2002. Več informacij o Naravnem parku Raab na spletni strani <http://www.naturpark-raab.at/> (de)

Izšel je svetovni atlas biotske raznovrstnosti

UNEP (Program Združenih narodov za okolje) je 1. avgusta objavil svetovni atlas biotske raznovrstnosti z naslovom "World Atlas of Biodiversity –Earth's living resources in the 21st Century". Delo je izšlo v klasični knjižni obliki na 340 straneh, objavljen pa je tudi po posameznih sklopih v obliki besedil in interaktivnih kart na spletni strani <http://stort.unep-wcmc.org/imaps/gb2002/book/viewer.htm> (en).

Izhajajoč iz aktualnih rezultatov opravljenih raziskav so v atlasu predstavljeni podatki in dejstva o različnih vidikih biotske raznovrstnosti, tako npr. o gozdovih, mokriščih ali ključnih ekosistemih. Obravnavan pa je tudi vpliv človeka na biotsko raznovrstnost. Vir: <http://www.unep-wcmc.org/> (en), 01.08.2002

Olimpiada 2006 v Torinu: skrbi in zamude

Okoljske organizacije v Piemontu v Italiji so izrazile skupen protest proti zamudi, do katere je prišlo pri poteku del za olimpijske igre. Obstaja bojazen, da so vse te zakasnitve znak za to, da bi se lahko izvajalci „zatekli“ k posebnemu zakonu, katerega uveljavitev je uspela ministru za javna dela Lunardi. Na podlagi tega zakona je namreč možno pri velikih prireditvah uporabiti izjemne predpise, ki sicer veljajo v primeru naravnih nesreč. Tako bi se organizatorji lahko izognili izvedbi presoje vplivov projekta na okolje (PVO) – v škodo preglednosti projekta in demokratičnim načelom. Iste organizacije kritizirajo tudi nejasnosti, ki se pojavljajo pri dejanskih razlogih za zakasnitev pri izvajanju del ter pri stalnem naraščanju stroškov. Prav tako opozarjajo na politični konflikt med gradbenim menedžmentom in regijo ter na pomanjkanje finančnih sredstev za izplačila nadomestil za posege v okolje in na potrebo po izdelavi natančnega finančnega načrta o nadaljnji rabi infrastrukture v času po olimpijskih igrah. Zdi se, da zaradi pomanjkanja časa obstaja vedno manj možnosti, da bi izvedli PVO v celoti. Vir: Osservatorio Parchi e ambiente naturale, 26.07.2002.

Zimski šport v Nemčiji: protesti proti uničevanju narave

Nemško smučarsko društvo namerava v nemškem kraju Rettenberg pod Grüntnom zgraditi alpinistični vadbeni center za smučarske športne dejavnosti, ki jih izvajajo na regionalni ravni. Medtem ko svet občine Rettenberg želi projekt tudi finančno podpreti, pa se je cela vrsta okoljskih in drugih organizacij (Zveza za varstvo narave, Nemško planinsko društvo, CIPRA-Nemčija, Lovska skupnost, Združenje bavarskih kmetov itd.) tej nameri uprla. Njihova kritika je usmerjena v obsežne posege v naravno okolje, do katerih bi prišlo pri gradnji športnega središča, to pa bi tudi ogrozilo življenjski prostor živalskih vrst, kot je planinski orel ali uharica. Nasprotniki projekta dvomijo tudi o njegovi uporabnosti za turistične namene. Vir: Süddeutsche Zeitung, 31.07.2002

V nemškem Oberammergauu se civilna pobuda „Uprimo se umetnemu snegu na Kolbnu!“ bori proti napravam za umetno zasneževanje, ki naj bi jih uporabljali na tem smučišču na 1200 metrih nadmorske višine. Občinski svet, ki je v začetku letošnjega leta odobril gradnjo smučišča, upa, da bo to spodbudilo razvoj zimskega turizma. Naprave v vrednosti 750.000 evrov naj bi financirali s sredstvi, ki jih zaslužijo s prirejanjem pasijonskih iger. Civilna pobuda zahteva, da se občina takemu projektu odpove in da namesto tega v prihodnje raje razvija turizem, ki bo sprejemljiv za naravo. Vir: Süddeutsche Zeitung, 01.08.2002

EU podpira program za zaščito rjavega medveda v Sloveniji

Slovenski Zavod za gozdove bo v naslednjih treh letih izvajal program za zaščito rjavega medveda, za katerega bo Evropska komisija v okviru programa za varstvo okolja LIFE prispevala 0,5 mil. evrov.

Po trenutnih ocenah naj bi populacija rjavega medveda na območju Slovenije štela do 500 osebkov. V preteklih letih se je njihovo število povečalo, tako pa se je povečalo tudi število konfliktnih srečanj z medvedom, ko je ta zašel v bližino človeških bivališč ali pa pobil živino. Razlogi za tako stanje so po eni strani zmanjševanje števila prebivalcev na gozdnatih področjih in medvedom naklonjena lovska politika, po drugi strani pa se prostor, na katerem od nekdaj živijo medvedi, vedno pogosteje uporablja za potrebe živinoreje. Zaradi tovrstnih konfliktov postaja odnos javnosti do medvedov vedno bolj negativen. S pomočjo programa naj bi sedaj izboljšali odnos javnosti do medvedov in s tem povezane problematike, predvideno pa je tudi zagotavljanje posebnih območij zanje in postavljanje ograj ob avtocestah. Vir: Umanotera, elektronske novice št. 60/02

Lama in jak v Alpah

Pred dnevi so živinorejci v italijanskem kraju Maso Corto razpravljali o uvedbi reje lam na območju Alp. Živali bi tako kot v Andih lahko uporabili kot delovne živali za prevažanje težjih tovorov ali pa kot tovrstne živali za izletnike. Okoljevarstvena organizacija Mountain Wilderness je odločno nastopila proti tej pobudi, saj lame nimajo prav nikakršne zveze z alpskim prostorom - zakaj naj bi torej nadomestile mule, ki imajo v tem okolju že tradicionalno vlogo tovornih živali? Še ostrejša kritika pa je bila namenjena ideji o uporabi jakov, ki bi povzročili še večjo škodo kot lame. Te živali namreč kot „kosilnice“ popasejo in poteptajo rastlinski pokrov. Z uvedbo reje eksotičnih živali bi tudi obstajala nevarnost, da bi prihodnjim generacijam odvzeli možnost za pristno doživljanje okolja, Alpe pa spremenili v cirkus na prostem. V nasprotju s takimi idejami bi bilo zaželeno, da bi se intenzivneje zavzeli za varstvo divjih živali domorodnih vrst. Vir: Alto Adige, 07.08.2002 in 08.08.2002; Il Mattino di Padova, 08.08.2002

Ali bodo lame res nadomestile mule?



© Archiv CIPRA 2002

O tem in onem

Slovenija podpisala še zadnja protokola Alpske konvencije

6. avgusta je Slovenija podpisala protokol o reševanju sporov in protokol o prometu, kar pomeni, da so v tej pogodbenici sedaj podpisani vsi protokoli o izvajanju Alpske konvencije. Predvideno je, da bodo protokoli ratificirani letos jeseni.

Učna pot o posledicah podnebnih sprememb

V Samedanu, občini v zgornjem delu doline Engadin (Oberengadin) v Švici, so uredili prvo podnebno pot v Evropi, na kateri se lahko neposredno seznanimo s posledicami segrevanja našega planeta ter podnebnimi spremembami na območju Alp. Pot je dolga devet kilometrov, na njej pa je postavljenih 15 informacijskih tabel, ki obiskovalce seznajajo z verjetnimi posledicami podnebnih sprememb, kot so recimo taljenje trajno zamrznjenih območij. Spremna brošura vsebuje še dodatne informacije, kot so različne ugotovitve in grafično prikazani podatki o tej problematiki. Brošura je na voljo pri občinskih upravah.

Taljenje trajno zamrznili območij je v zadnjem času v Švici povzročilo kar deset večjih podorov. Površina, ki jo pokrivajo trajno zamrzla območja, je v tej državi dvakrat večja od površine, na katerih so ledeniki. Vir: Dolomiten, 2.8.2002.

Več informacij tudi na spletni strani: <http://www.educeth.ch/geographie/links/exkursionen.html> (de).

Primeri prostorskega planiranja v Švici

Eden od največkrat citiranih razlogov za nujnost prostorskega planiranja je dejstvo, da „tal“ ni mogoče povečati, potrebe po novih površinah pa se stalno povečujejo. Švicarski urad za razvoj prostora je tako pripravil zbirko 17 primerov iz prakse prostorskega planiranja, ki obravnavajo različne oblike možnosti tega strokovnega področja na podlagi določene tematike. Nekaj primerov prihaja tudi z alpskega območja. Publikacije je mogoče naročiti na spletnem naslovu: <http://www.bbl.admin.ch/bundespublikationen> (de/fr).

Ohranitev planin pomembna za turizem

Na Spodnjem Avstrijskem se na 13.880 ha veliki površini razprostira kar 380 planin, na katerih se vsako poletje pase 10.500 govedi. Kljub temu pa se zaradi nizkih cen mleka in govejega mesa vedno več kmetov odloča za opuščanje te dejavnosti. Številna zemljišča se bodo tako brez pašnega gospodarstva začela zaraščati, s tem pa izgubljati osnovo krajinske raznovrstnosti. Ohranitev pašnih površin na planinah je pomembna tudi za turizem. Josef Plank, član spodnjeavstrijske deželne vlade poudarja, da „ohranjanje planin ni pomembno samo zaradi kmetijstva, temveč tudi kot družbenopolitični cilj“. Spodnja Avstrija finančno spodbuja ohranjanje in ponovno oživljanje pašnih površin na planinah ter uresničevanje turističnih projektov, na podlagi katerih naj bi oskrbniki planinskih planšarij prišli do boljšega dohodka. Vir: OTS, 01.08.2002

Francija: dosje proti izgradnji avtoceste med Grenoble in Sisteronom

Francoska naravovarstvena organizacija FRAPNA je objavila dosje o projektu za izgradnjo A 51 na relaciji med Grenoble in Sisteronom in ga poslala v javnost. V nasprotju s prvotnim načrtom, da bi obe mesti povezovala avtocesta, potekajo sedaj razprave o gradnji štiripasovne državne ceste RN 75. Naravovarstveniki se sedaj bojijo, da bo prišlo do grobega poseganja v naravno okolje, obremenitev okolja zaradi prometa težjih tovornih vozil, oviranja izgradnje železniškega omrežja, osamitve manjših naselij, kar bo še dodatno negativno vplivalo na domače gospodarstvo. Dosje bo objavljen tudi na spletni strani <http://www.frapna.org> (fr), izšel pa je že v reviji Isère Nature, št. 234, julij-avgust 2002.

Prireditve

Razstava „O Alpah – ljudje, poti, blago“. Deželni arheološki muzej Baden-Württemberg, Konstanca (Nemčija), 20.7. - 17.11.2002. Več na spletni strani: <http://www.konstanz.alm-bw.de/Sonderausstellung/sonderausstellung.html> (de).

Razstava „Privlačnost gorskega svet – doživetje narave v sliki in besedi“. Dom Narodnega parka Truden, Južna Tirolska (Italija), 3.8.-2.9.2002.

Informativni dan „Alpske vode – ogrožena krhkost pestrosti“. Organizira EAWAG (Švicarski inštitut za vodooskrbo, čiščenje odpadnih voda in varstvo voda), 29.10.2002 v avditoriju Maximum na Zvezni tehnični visoki šoli (ETH) Zürich. Več informacij na spletni strani: <http://www.eawag.ch/events/infotag> (de).

Konferenca „Enkrat pozabljeno, skaženo za vedno?“ O vplivih prostorskega planiranja in razvoja kmetijstva na objekte pašnega gospodarstva. Od 13. do 14.11.2002, Elm/Glarus (Švica). Dodatna prireditve: 15.11.2002. Informacije: Zvezni urad za kulturo. Tel.: +41 31/322 86 25, e-naslov: yves.boillat@bak.admin.ch